

CSILLAGFORGÓ

Örvénylenek csordákban csillagok,
tömérdek testek kavarnak köröskörül.

Zuhannak pörögve-dörögve szakadatlan,
ki nem fürkészhető céljuk felé.

Meg sem kottyannak nekik évezredek,
maguk alá alomnak tapossák féktelenül az Időt.

Nevetségesen kurták a képzelet tapogatói,
embertelen arányaikról bénultan lesiklanak.

Törvényeink pókhálórácsán átrobnak mint táltoslovak,
parázs-abraktól fényesednek, örökös atomrobbanástól.

Népek hazája, nagyvilág:
silány galacsin közöttük a Föld –

ellobbantani kohó gyanánt
elég volna a hitványabbja.

Feketén görgő óceánok, sugallói a végtelennek –
a napfoltokhoz mérve is pocséták.

Hol Róma, Dzsingisz, Hitlerek hatalma?
Hol van mindannyi despotáié?

Rohan a roppant csillagforgó –
miattuk egy íze se rebben.

Innen nézvést ijesztő-mindegy:
hadak nyüzsgése, hangyabolyé,

Michelangelo márványtitánja,
henteskirakat zsírbábuja,

hitvallók éneke máglyák tövén,
kufárok szennyes öröme,

sudár szüzek, görbedt szipirtyók,
hóhérlegények, áldozatok,

tikkadt üvöltés: nyakunkon a tatár!,
sopánkodás: drágul, lellem, a krumpli!,

Neander-völgy és New-York City,
hidrogénbomba, bumeráng,

elejtett medve tánccal kérlelése,
meddő tombolás tviszt-ütemre,

Boldogasszony, pápua fétis,
korpacibere, pezsgős lakoma,

Picasso cikázó démona,
Pósa bácsik pohos-poros ártány-múzsája,

nevüket-vesztő morzsa-népek,
Kína hemzsegő hétszázmilliója,

ápolat fehérek, bűzhödt feketék,
istenkirályok, rúgott rabok,

páfrányligetből kicammogó őshüllő, szirtet rogyató,
a földi vonzás tömlőcéből ragyogva kicsapó rakéta –

Egy főntről minden,
egyformán bagatell minden,

múlt, jelen, jövő,
bűn, tisztesség – egyremegy.

Száguld a szörnyű csillagforgó,
kevélyen, közömbösen –

fényév-milliók csúfolódnak
Nap, Föld, Hold fénymásodpercein.

Férgeknél nyomorultabbak: emberek vagyunk –
mit kezdünk mégis a Galaxis otromba igazával?

Sebünk sajtása tüzesebb,
mint egy-egy napkitörés,

örömünk parányi mécse
sugárzóbb, mint az Andromeda-köd.

Kimért pályák biztos sínein
kering nyakló nélkül a csillag –

embernek e vak bolygó kérgén
emberként megállni bajosabb.

De így kell élni, így érdemes –
kimászva csapzottan-zúzottan

háborúk üszke alól,
ránk roskadt századok alól,

az elfuserált történelem
fojtó kazamatáiból,

nemzetek marakodásából,
megromlott házasságokból,

újrakezdeni örökösen,
mindig előlről, megint előlről.

Miért? A méltóbb életért.
Az örömért, hacsak egy maroknyiért.

Hogy munkát hasznosat végezhesünk,
kezünkhöz állót, kedvünkre valót.

Hogy kontárnak, aljasnak, ostobának
ne hajtson fejet a különb.

Hogy nép néppel megférjen,
becsülni egymást megtanuljuk egyszer.

Hogy számítók vagy eszelősök fajunkat ne taszithassák
modern tűzorkán kárhozatába.

Hogy lelhesünk igaz baráttra,
jóban-rosszban szerető társra.

Hogy magunkban ne bitangoljunk,
fészekbe fogadjon közösség.

Hogy végtére tisztos öregség
várhasson ránk és nyugodt halál.

Hogy nyitva maradjanak mindvégig érzékeink,
eltűnődhessünk virágon, felhőn, évszakok vonulásán,

tavaszkékségén, nyár aranyán,
az őszi tarkuláson,

tetszhessen még a tél is,
rekedt-búgó szelével, hulló havával,

rá-rarévedjünk hajdani, alázatosan gondos mesterekre,
nem fogyó álmélkodással akik csüggtek a semmiségeken,

fodor füstön, behavazott falucskán,
kopasz fák ezer ágán-bogán,

szemétre-szorult varjakon,
akolba zsúfolt, fázós juhokon,

kandallónál fűtőző
kecse leányasszonyokon,

és pingálgatták komolyan,
hogy fön, apró hivságoknak fölötte,

hajt-hajt a koronás Névtelen,
égi jelek és forgó csillagok között,

példásván: együtt egész ez a mi világunk,
egy-vérvör Parány és Végtelen, Pillanat és Öröklét.

Ó-kalendárium páros halaként
kétfelé tekint a nagy fölismerés:

az ÉGRE, a tejútrendszerek
nem-számlálható légióira –

szemünket-elménket hadd eddze
könyörtelen perspektívájuk;

a FÖLDRE, jeltelen Mucsánkra,
ahol születünk, ahova lehullunk,

és ahol küzdünk erőnk szerint,
hogya már így rendeltetik.

1965